

וגו'. זאת מנוחתי וגו'. לפעמים קוראים את זה כל החברים זכר, משום שהוא (שציון הוא) רחמים, וכאן הפתוח קורא אותו נקבה. אמר רבי יוסי, כך נשמע לי מהמנוחה הקדושה, (אבל) בשעה שהזיווג מזדווג כאחד להראות שהנקבה נכללת בו בכלל אחד, הנקבה נקראת בשם (הזכר), שהרי אז נמצאות הנכחות של הנכירה ואין בה פרישות כלל, ועל פן פתוח למושב לו. וכתוב כי בחר ה' בציון, בציון בדיק, באותו שיש בתוכו ששורה בו, ולא כתוב לציון, והכל אחד. בין שקורא לזה בשם של זכר, ובין שקורא לזה בשם של נקבה, הכל אחד ועומדים בדרך אמת.

(פתח רבי יוסי ואמר) ועל זה כתוב, (שם פ) ולציון יאמר איש ואיש יולד בה. אחד לדין, ואחד לרחמים. כשמצדדים כאחד בזיווג אחד, אז נקרא ציון, וציון וירושלים ידועים, ונמצא שזה תלוי בזה.

פתח רבי יוסי ואמר, כתוב (ויקרא ב) והתקדשתם והייתם קדשים. מי שמקדש את עצמו מלמטה, מקדשים אותו מלמעלה. ומי שמטמא את עצמו מלמטה, מטמאים אותו מלמעלה. מקדשים אותו מלמעלה - נאה, שהרי קדשת רבוננו שורה עליו, אבל מטמאים אותו מאיזה מקום? ואם תאמר מלמעלה, וכי טמאה שורה מלמעלה?

אמר רבי חייא, זה ששינונו במעשה שלמטה מתעורר מעשה שלמעלה. אם המעשה שלמטה בקדשה, מתעוררת קדשה למעלה, ובאה ושורה עליו ומתקדש בה. ואם הוא מטמא למטה, מתעוררת רוח טמאה מלמעלה, ובאה ושורה עליו ונטמא בה, שהרי הדבר תלוי במעשה.

בציון וגו'. זאת מנוחתי וגו', לזמנין קראן להאי חברייה בלהו דכורא, בגין דאיהו (ס"א דציון איהו) רחמי. והכא קרא נוקבא קרא ליה.

אמר רבי יוסי, הכי שמיע לי מבוצינא קדישא, (אבל) בשעתא דזיווגא אזדווג פחדא, לאחזאה דהא נוקבא אתפלילת ביה בכללא חדא, אתקרי נוקבא בשמא (דכורא), דהא כדין פרכאן דמטרוניתא אשתכחו, ולא הוי בה פרישותא כלל. ועל דא למושב לו פתיב. ופתיב כי בחר יי' בציון, בציון דייקא, בההוא דאית בגויה דשריא ביה, ולא פתיב לציון. וכלא חד, בין דקרא להאי בשמא דכורא, ובין דקרא להאי בשמא דנוקבא כלא חד ובדרגא חד קיימין.

(פתח רבי יוסי ואמר), ועל דא פתיב, (תהלים פד) ולציון יאמר איש ואיש יולד בה. חד לדינא, וחד לרחמי. פד מזדווגי פחדא בזיווגא חד, כדין ציון אקרי, וציון וירושלים אשתמודע, ואשתכח דדא בדא תליא.

פתח רבי יוסי ואמר, פתיב (ויקרא כ) והתקדשתם (דף ק"א ע"ב) והייתם קדושים. מאן דמקדש גרמיה מלרע, מקדשין ליה מלעילא. מאן דמסאיב גרמיה מלרע, מסאבין ליה מלעילא. מקדשין ליה מלעילא נאות, דהא קדשה דמאריה שריא עליה, אבל מסאבין ליה מאן אתר. ואי תימא מלעילא, וכי מסאבותא שריא לעילא.

אמר רבי חייא, היינו דתנינן, בעובדא דלתתא אתער עובדא לעילא. אי עובדא דלתתא היא בקדושה, אתער קדשה לעילא, ואתי ושריא עליה, ואתקדש ביה. ואי איהו אסתאב לתתא, אתער רוח מסאבותא לעילא, ואתי ושריא עליה, ואסתאב ביה. דהא בעובדא תליא מלתא.

שְׁהָרִי אֵין לָךְ טוֹב וְרַע, קִדְשָׁה וְטָמְאָה, שְׁאֵין לָהֶם עֶקֶר וְשֵׁרֶשׁ לְמַעְלָה, וּבְמַעֲשֵׂה שְׁלֵמֻטָּה מִתְעוֹרֵר מַעֲשֵׂה שְׁלֵמֻטָּה. מֵה שְׁתִּלּוּי בְּמַעֲשֵׂה, בְּמַעֲשֵׂה מִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה וְנַעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה. וְמֵה שְׁתִּלּוּי בְּדִבְרִים, בְּדִבְרִים. כְּשֶׁנִּגְזַר בְּדִבְרִי, מִתְעוֹרֵר כִּן לְמַעְלָה.

וְאִם תֹּאמַר, מֵה הַדִּבְרִי מִתְעוֹרֵר? אֲלֹא כִּן כְּתוּב, (ישעיה נח) וְדִבְרִי דִבְרִי. אוֹתוֹ הַדִּבְרִי מִתְעוֹרֵר דִּבְרִי אַחֵר לְמַעְלָה שְׁנִקְרָא דִּבְרִי. (הושע א) דִּבְרִי ה' אֲשֶׁר הִיָּה. (שמואל א-ג) וְדִבְרִי ה' הִיָּה יָקָר. (תהלים ג) בְּדִבְרִי ה' שְׁמִים נַעֲשׂוּ. שְׁהָרִי שְׁנִינּוּ, אוֹתוֹ הַדִּבְרִי עוֹלָה וּבֹקֵעַ רְקִיעִים עַד שְׁעוֹלָה (שְׁמַתִּישׁ) בְּמִקְוָמוֹ וּמִתְעוֹרֵר אֶת מֵה שְׁמִתֵּינּוּ, אִם טוֹב - טוֹב, וְאִם רַע - רַע. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דברים ג) וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דִּבְרִי רַע.

וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דִּבְרִי רַע. וְאַרְבָּעָה מִינִים בְּלוּלִי, וְהֵם שְׁבָעָה. וְאִם תֹּאמַר שְׁבָעָה מִינִים הֵם - לֹא כִּן, אֲלֹא אַרְבָּעָה הֵם, וְהֵם נִפְרָדִים לְשִׁלְשָׁה אַחֲרִים, וּבְמַעֲשֵׂה שְׁלֵמֻטָּה מִתְעוֹרֵר שְׁבָעָה אַחֲרִים לְמַעְלָה לְהִיטִיב אֶת הָעוֹלָם בְּכֶמֶה צָדִיקִים.

בְּנִסְתִּי יִשְׂרָאֵל, אֵין עַל גִּבְ שְׁהִיא בְּכָלִל, מִתְבָּרְכֶת מִכָּל הַשָּׁשָׁה, (ולתברך מאותם ששה) וּמִהַנְחָל הָעֵמֶק שֶׁל הַמַּעֲזֵן שְׁשׁוּפֵעַ וְאֵינוֹ פּוֹסֵק אֶת מִימּוֹ לְעוֹלָמִים שְׁמִשְׁפִּיעַ (מִלְּהַשְׁפִּיעַ) עֲלֵיהֶם, וּמִינִיק לִבְתָּה. שְׁמִשׁוֹם שְׁהִיא בְּתָלָה לְעוֹלָם הָעוֹלָמוֹת וְלִתְחַתּוֹן, הִיא מִתְבָּרְכֶת מֵהֶם בְּהַתְעוֹרְרוֹת הַזֹּה. שְׁהָרִי בְּשָׁעָה שְׁכָנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל מִתְבָּרְכֶת מֵהֶם, כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְבָּרְכִים, וְעַל כֵּן סוֹבְבִים אֶת הַמְזֻבָּח, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר.

וְעוֹד, בְּהַתְעוֹרְרוֹת הַזֹּאת מִתְבָּרְכִים כָּל הַשָּׁשָׁה בְּמִים לְהַנּוֹת בּוֹ, וְכֻלָּם שׁוֹאֲבִים מִהַמַּעֲזֵן שֶׁל הַיָּין (שֶׁל הַיָּם) (שֶׁל הַמַּיִם) (שֶׁל הַנְּחָל) הָעֵמֶק שֶׁל הַכָּל לְרִדֵּת לְעוֹלָם. וּמִשּׁוֹם כִּן צְרִיכִים כָּלֵם לַחִים וְלֹא יְבִשִּׁים,

דִּהָא לִית לָךְ טַב וּבִישׁ, קִדּוּשָׁא וּמִסְאָבוּתָא, דְּלִית לִיה עֶקֶרָא וְשֵׁרֶשׁא לְעִילָא. וּבְעוֹבְדָא דְלִתְתָא אֲתַעֵר עוֹבְדָא דְלִעִילָא, מֵה דְתִלִּי בְּעוֹבְדָא, בְּעוֹבְדָא אֲתַעֵר לְעִילָא, וְאֲתַעֲבִיד עוֹבְדָא. וְמֵה דְתִלִּי בְּמִלִּין, בְּמִלִּין. כִּד אֲתַגְזֹר בְּמִלָּה, אֲתַעֵר הָכִי לְעִילָא.

וְאִי תִימָא, מִלָּה מֵה אֲתַעֵר. אֲלֹא הָכִי כְּתִיב, (ישעיה נח) וְדִבְרִי דִבְרִי. הֵהוּא דִבְרִי, אֲתַעֵר מִלָּה אַחֲרָא לְעִילָא, דְּאִקְרִי דִבְרִי. (הושע א) דִּבְרִי יִי אֲשֶׁר הִיָּה. (שמואל א, ג) וְדִבְרִי יִי הִיָּה יָקָר. (תהלים ג) בְּדִבְרִי יִי שְׁמִים נַעֲשׂוּ. דִּהָא תְּגִינֵן, הֵהוּא מִלָּה סִלְקָא, וּבִקְעָה רְקִיעִין, עַד דְּסִלְקָא (ס"א דְּאֲתִיִּשְׁבָּא) בְּדוּכְתִּיה, וְאֲתַעֵר מֵה דְאֲתַעֵר, אִי טַב, אִי טַב. אִי בִישׁ, בִישׁ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כג) וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דִּבְרִי רַע.

ד' מִינִין בְּלוּלִי, וְאֵינוֹן שְׁבָעָה. וְאִי תִימָא דז' מִינִין אֵינוֹן. לֹא הָכִי, אֲלֹא אַרְבָּעָה נִינְהוּ וְאֵינוֹן מִתְפָּרְשִׁין לְתַלְתָּא אוֹחֲרִינִין. וּבְעוֹבְדָא דְלִהוֹן אֲתַעֵר שְׁבָעָה אַחֲרִינִין לְעִילָא, לֹאֻטְבָּא עֲלֵמָא בְּכֶמֶה סְטָרִין.

בְּנִסְתִּי יִשְׂרָאֵל, אֵין עַל גִּבְ דְּאִיהִי בְּכָלִלָא, מִתְבָּרְכָא מִכָּלֵהוּ שִׁית, (ס"א וְלִאֲתַבְּרָא מִאֵינוֹן שִׁית) וּמִנְחָלָא דְעַמִּיקָא דְמִבּוּעָא, דְנִגִּיד וְלֹא פָסִיק לְעֲלֵמִין מִימּוֹי דְנִגִּידָא (ס"א מִלְּנִגִּידָא) עֲלִיָּהוּ, וְיִנְקָא לִבְתָּה. דִּהָא בְּגִין דְּאִיהִי בְּתָלָה לְעֲלֵמָא עֲלֵאָה וְתַתָּא, אֲתַבְּרָא מִנִּיָּהוּ בְּאֲתַעֲרוּתָא דָּא. דִּהָא בְּשַׁעֲתָא דְכְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל אֲתַבְּרָא מִנִּיָּהוּ, כָּלֵהוּ עֲלֵמִין אֲתַבְּרָכֵן, עַל דָּא סוֹבְבִים אֶת הַמְזֻבָּח כְּמֵה דְאֲתַמָּר.

וְעוֹד בְּאֲתַעֲרוּתָא דָּא, שִׁיתָא כָּלֵהוּ מִתְבָּרְכָא בְּמִיָּא, לֹאֻסְתַּפְקָא בִּיה, וְאֲשַׁתְּאֲבִין כָּלֵהוּ